

RAPORT ANUAL 2008-2009

Centrul Român privind Siguranța
Copiilor pe Internet

Program național
de informare și protecție
a copiilor și tinerilor
pentru folosirea responsabilă
a Internetului și telefonului mobil

Partener media:

Co-finanțat de
Uniunea Europeană

POSITIVE
media

Salvați Copiii
Save the Children Romania

Centrul Român privind Siguranța Copiilor pe Internet are la bază un consorțiu național. În urma câștigării licitației de proiect, Salvați Copiii, în calitate de Coordonator național, implementează proiectul în România din septembrie 2008, în parteneriat cu Positive Media și Centrul FOCUS – Centrul Român pentru Copii Dispăruți și Exploatați.

SALVAȚI COPIII ROMÂNIA este o organizație neguvernamentală națională, non-profit, de utilitate publică, care promovează din 1990 drepturile copilului în România bazându-se pe activitatea voluntară a membrilor săi. În prezent, organizația desfășoară programe în 20 localități, are filiale în 13 județe și în București, peste 6.000 de membri și mai mult de 1.000 de voluntari, în majoritate tineri. Din 1990, desfășoară programe în beneficiul tuturor copiilor, dar acordă o atenție deosebită celor aflați în situații dificile – copiii din comunitățile dezavantajate, copiii victime ale violenței, exploatării prin muncă, traficului sau neglijării, copiii refugiați, copiii cu dizabilități. Anual, peste 30.000 de copii sunt implicați în programele organizației. Din 1997, Salvați Copiii România este membră a SALVAȚI COPIII INTERNAȚIONAL, cea mai mare organizație independentă din lume de promovare a drepturilor copiilor, ce cuprinde 29 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări.

Salvați Copiii asigură coordonarea a două componente ale programului: componenta de informare și sensibilizare, prin campanii media, activități în școli, organizarea de evenimente și concursuri, și componenta de Helpline, ca nod de consiliere și informare directă pentru copii și adulți privind utilizarea eficientă și condiții de siguranță a Internetului.

Centrul Român pentru Copii Dispăruți și Exploatați Sexual – FOCUS a fost înființat în ianuarie 2007 și este constituit ca asociație nonguvernamentală, nonprofit, autonomă și independentă. Scopul organizației vizează prevenirea și participarea în soluționarea cazurilor de copii dispăruți, răpiți sau exploatați sexual. Diminuarea fenomenelor de dispariție și exploatare sexuală a copiilor presupune educarea părinților și copiilor, implicarea mass-media, sprijinirea eforturilor autorităților competente și a voluntarilor. În îndeplinirea acestei misiuni, Focus asigură o intervenție complementară, sprijinind autoritățile statului în demersurile lor. În cadrul Programului Sigur.info, Focus coordonează componenta de raportare, prin Hotline-ul Safenet.ro, văzut ca un punct civil de contact, care primește și gestionează sesizările de pe Internet referitoare la sau afectând copiii și având caracter ilegal, respectiv dăunător.

Compania POSITIVE MEDIA își desfășoară activitatea în domeniul Internetului și comunicării.

Prin proiectele sale, Positive Media oferă conținut informațional sigur și de calitate, prin servicii de marketing, PR și dezvoltare de conținut web, în special pentru sectorul ONG. Positive Media este implicată în realizarea campaniilor de promovare a mai multor proiecte ProLife, anti-alcool, anti-drog și de sprijinire a persoanelor vârstnice, a copiilor și a familiilor defavorizate. A dezvoltat portalul Sigur.info și își propune realizarea, până la sfârșitul anului 2009, a proiectelor Nodsoft, program de management conceput pentru activitățile specifice programului Sigur.info și Softpedia, o enciclopedie virtuală creată în jurul conceptului de siguranță online.

A fi conectat la Internet astăzi este la îndemâna oricui. Sau ar trebui să fie. Această stare a conexiunii permanente cu alții nu are nimic comun cu sintagma „realitate virtuală” folosită în primii ani de dezvoltare a Internetului, care este sinonimă mai degrabă cu „realitatea posibilă, dar care nu se produce în fapt”. Dimpotrivă, prezența pe Internet semnifică lucruri practice, adică o comunicare instantanee, acces la un volum de informații echivalent cu conținutul a milioane de biblioteci, crearea de comunități dintre cele mai diverse, operațiuni comerciale etc. Avem de-a face, deci, cu un mediu sui-generis la care copiii și tinerii s-au adaptat extraordinar și față de care unii părinți sau profesori încă mai întâmpină dificultăți de acceptare și integrare în viața lor cotidiană. În acest mediu, pe lângă beneficiile evidente, comportă, în lipsa unei informări corecte și a unei orientări adecvate, riscuri în fața cărora cei vulnerabili, în special copiii, le pot cădea victime.

Poziția organizației Salvați Copiii și a partenerilor noștri este în favoarea noilor tehnologii, considerând că Internetul și telefonul mobil au devenit instrumentele unei noi forme de socializare, de schimb informațional și de acces la cunoaștere, indispensabile copiilor de astăzi. Cu toate acestea, mulți părinți încă își exprimă îngrijorarea în această privință sau au tendința de a reacționa într-un mod extrem, fie prin acordarea unei libertăți totale copiilor lor, ignorând preocupările lor, fie prin interzicerea telefonului mobil și deconectarea calculatorului de la Internet la prima problemă apărută. Preocuparea noastră, în această direcție, este de a informa corect toți copiii, părinții și profesorii asupra rolului lor în utilizarea în siguranță a Internetului.

Programul Sigur.info s-a adresat acestei situații problematice, prin campanii, activități de informare, organizarea de dezbateri și crearea unor resurse online în care atât copiii, cât și adulții pot beneficia de informații și sprijin în rezolvarea dificultăților lor. Pentru a descrie printr-un singur mesaj activitățile programului Sigur.info, putem parafraza titlul unui proiect realizat de tinerii voluntari, **“Ajută-i pe ceilalți să se conecteze ...sigur!”**. Misiunea noastră este de a permite copiilor și adolescenților să folosească noile tehnologii de comunicare (Internetul, telefonul mobil, jocurile online, rețelele de socializare) cu un maximum de siguranță. De asemenea, îi îndemnăm pe părinți și profesori să devină, la rândul lor, utilizatori de Internet și parteneri de dialog cu copiii și primii care le vor oferi sprijin când aceștia vor avea nevoie.

Mulțumim tuturor partenerilor noștri pentru susținere. Fără implicarea lor, activitățile noastre nu ar fi avut eficiență și nu ar fi beneficiat de aprecierea colegilor europeni.

Mulțumim copiilor, voluntarilor, părinților și cadrelor didactice pentru participarea lor entuziastă și pentru ideile oferite cu generozitate.

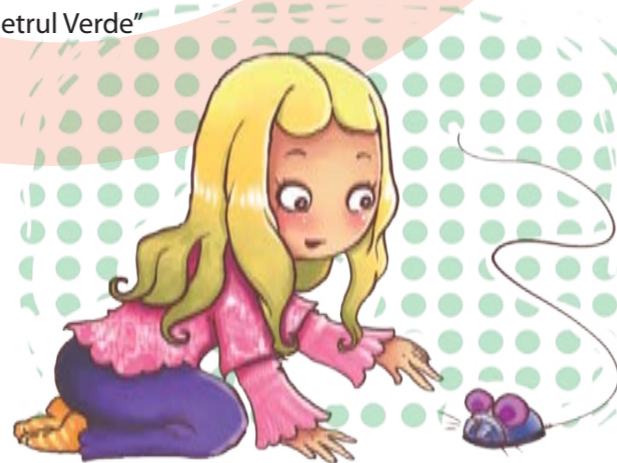
Gabriela Alexandrescu
Președinte Executiv
Salvați Copiii România

Cuprins

Copiii și tehnologiile moderne de informare și comunicare	5
Conținut ilegal și/sau ofensator	
Contacte on-line și în lumea reală	
Jocurile și navigarea pe Internet	
Comerț și publicitate	
Programul SIGUR.INFO – Centrul Român privind Siguranța Copiilor pe Internet	6
Portalul Sigur.info	7-8
www.sigur.info	
forum.sigur.info	
saferpedia.eu	
Promovare și informare	8-9
Publicații	
Campanie media	
Parteneri online	
Prezența în mass-media	
Contribuția partenerilor	
“Tineri în siguranța pe Internet”	
Rolul voluntarilor în informarea copiilor, părinților și profesorilor	10-11
Helpline	12-13
Concluzii	
Studii de caz	
Hotline – www.safernet.ro	14
Evenimente speciale	15-17
Ziua Siguranței pe Internet	
Teatrul de păpuși pentru copii - 1 iunie 2009	
Tabără tematică privind drepturile copilului - Arbănași	
Forumul Național al Copiilor și Tinerilor 2009	
Școala de vară pentru voluntari “Sigur.info navighează în Perimetrul Verde”	
Impactul programului Sigur.info	18
Parteneri - membri ai Comitetului Consultativ	18-19
Alți parteneri	

Copiii și tehnologiile moderne de informare și comunicare

Riscurile la care ne referim atunci când punem în discuție siguranța pe Internet a copiilor au un impact negativ asupra dezvoltării fizice, psihice și educaționale a copiilor. Acestea sunt:

1. Conținut ilegal și/sau ofensator

Copilul poate fi expus accidental sau intențional unor materiale ilegale, dăunătoare moralității sau dezvoltării psihice a copilului, cu conținut pornografic sau care înfățișează crime, execuții, ori îndeamnă la violență, ură rasială, discriminare. Sunt tot mai numeroase cazurile de intimidare (bullying) prin hărțuire și amenințare între copii. Imaginile erotice cu copii („child erotica”) apar, în continuare, în mii de pagini web pe care legile unor state nu le pot sancționa, deoarece cei care le postează se prevalează de principiul libertății de exprimare artistică. Deși utilitatea site-urilor de socializare (de tipul Hi5, Facebook sau MySpace) în dezvoltarea personală a copiilor și tinerilor nu poate fi pusă la îndoială, există tendința de a posta fotografii sau date personale, fără a fi conștienți de riscul că se expun persoanelor cu intenții răuvoitoare. Încălcarea drepturilor de autor reprezintă o tentație și o practică în special în ceea ce privește descărcarea de muzică și filme.

2. Contacte on-line și în lumea reală

Un pericol semnificativ îl reprezintă exploatarea lipsei de experiență a copiilor care pot fi ademiniți în stabilirea de „prieteni” cu persoane care urmăresc comiterea de abuzuri sau infracțiuni (abuzuri sexuale, fizice la adresa copilului sau membrilor familiei acestuia, furturi etc.). Agresorii pot trece drept prieteni, profesori sau pot induce copiilor suficientă încredere încât să le fie oferite apoi date de contact, fotografii sau alte informații personale. Copiii pot fi îndemnați să participe la conversații sexuale și chiar să accepte întâlniri în lumea reală cu agresorii. Rolul părinților, din acest punct de vedere, este esențial, nu atât în sensul blocării accesului la Internet al copiilor, cât mai ales în stabilirea, prin dialog, a unor reguli consimțite de către copii.

3. Jocurile și navigarea pe Internet

Utilizarea excesivă a calculatorului, prin navigarea pe Internet sau practicarea de jocuri digitale mai mult de 4 ore pe zi, are efecte serioase asupra sănătății fizice (în special, probleme legate de vedere și obezitate) și asupra performanțelor școlare și capacității de socializare a copilului. De asemenea, relațiile cu părinții se reduc, cu consecințe pe termen lung, la activitățile zilnice de bază, într-o atmosferă de conflict sau indiferență reciprocă.

4. Comerț și publicitate

Urmând tendințele actuale ale comerțului electronic, copiii devin progresiv, dar sigur (în special adolescenții), consumatori on-line. Comenzile copiilor pot fi realizate, de regulă, fără supravegherea părinților, existând riscul ca informațiile introduse pentru îndeplinirea tranzacției (cărți de credit, adrese) să fie utilizate ilegal de către alte persoane.

Programul SIGUR.INFO – Centrul Român privind Siguranța Copiilor pe Internet

Programul Sigur.info reprezintă o componentă a programului european **Safer Internet Plus**, un program multianual sprijinit de Comisia Europeană, care cuprinde centre naționale active în toată Uniunea Europeană, organizate în cadrul a două rețele europene **INSAFE** (pentru programele de informare și consiliere de tip Helpline) și **INHOPE** (reunind Hotline-urile, ca programe de raportare a abuzurilor săvârșite online).

Obiectivul general este promovarea utilizării în siguranță a Internetului de către copii și tineri prin desfășurarea de activități de conștientizare și informare privind beneficiile și riscurile legate de Internet, și prin crearea de servicii pentru raportarea abuzurilor și oferirea de consiliere. Un rol important l-au avut cei 40 de voluntari implicați în organizarea și derularea de activități de informare pentru toate grupurile țintă.

Pornind de la necesitatea unei abordări holistice, programul include și activități de informare și îndrumare pentru profesori și părinți care au un rol fundamental în depășirea deosebirilor de atitudine și înțelegere, față de generațiile mai tinere, a aspectelor privind tehnologiile moderne de informare și comunicare. În acest sens, vor fi realizate, în colaborare cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, materiale didactice pentru cadre didactice și copii. Un alt obiectiv este crearea de parteneriate cu autorități centrale și locale și cu reprezentanții industriei de profil (provideri de Internet, companii de telefonie mobilă, mari producători de software, rețelele sociale cu un număr mare de utilizatori), organizați într-un Comitet Consultativ cu rol de susținere a campaniilor și activităților de informare destinate copiilor și adulților. La nivel internațional, Sigur.info participă activ la evenimentele organizate la nivel european, colaborează cu alte centre naționale și reprezintă partenerul Comisiei Europene în organizarea anuală a Zilei Siguranței pe Internet în România.

Centrul Român privind Siguranța Copiilor pe Internet are la bază un **consorțiu național**. În urma câștigării licitației de proiect, Salvați Copiii, în calitate de Coordonator național, implementează proiectul în România din septembrie 2008, în parteneriat cu Positive Media și Centrul FOCUS – Centrul Român pentru Copii Disparați și Exploatați.

Comitetul Consultativ (Advisory Board) reprezintă o structură compusă din organizații private, autorități naționale și asociații cu responsabilitate în domeniul siguranței IT&C și protecției copiilor, cu rol important în sprijinirea activităților și în implementarea strategiei programului Sigur.info:

Instituțiilor publice: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului; Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații, Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, Inspectoratul General al Poliției Române, Facultatea de Sociologie din cadrul Universității București.

Comaniilor private: Microsoft Romania, UPC (Liberty Global), Orange, Vodafone, Cosmote, European Computer Driving Licence (ECDL), Euroaptitudini, Livigent (RnD Software), Amplusnet, Kaspersky Lab și Asociația Națională a Internet Service Providerilor.

Întrunirile au loc de cel puțin patru ori pe an, premergător desfășurării unor evenimente importante (precum Safer Internet Day), sau a derulării unor activități de anvergură (sesiuni de informare, modificări legislative).

Portalul Sigur.info

Portalul Sigur.info este organizat ca un nucleu național de informare și sensibilizare a grupurilor țintă privind siguranța online, având ca scop încurajarea utilizării Internetului și a telefonului mobil de către copii și dezvoltarea unei atitudini responsabile cu sprijinul specialiștilor implicați, dar și al părinților și cadrelor didactice.

www.sigur.info

Portalul programului Sigur.info cuprinde o gamă largă de resurse și informații legate de folosirea în siguranță a Internetului, grupând informațiile pe grupuri țintă („Pentru copii”, „Pentru părinți”, „Pentru profesori”, „Helpline”, „Hotline”) și pe teme de interes: *sfaturi privind folosirea Internetului*; *o secțiune dedicată Helpline-ului*, care conține link-uri către cele patru instrumente principale de contact: telefon, chat, e-mail și forum, cu un glosar online cu termeni specifici, separat pentru fiecare grup țintă; *resurse informaționale* care variază de la ghiduri online create de partenerii proiectului la clipuri concepute de copii și adolescenți; *știri*. Pentru diseminarea informațiilor și facilitarea contactelor prin intermediul site-urilor de socializare, atât de populare printre copii și tineri, au fost create conturi pe Facebook, Hi5 și Twitter.

www.forum.sigur.info

Una dintre cele mai importante componente ale website-ului este forumul cu peste 250 de membri activi, în majoritate copii cu vârste între 12 și 18 ani, care au postat peste 1300 de mesaje. Acesta a oferit permanent un feedback important asupra perspectivei și preocupărilor copiilor legate de Internet, calculator și telefon mobil și, în același timp, a reprezentat un instrument de încurajare a participării lor în exprimarea opiniilor lor.

www.saferpedia.eu

Ca extindere a portalului Sigur.info, a fost creată o enciclopedie on-line, Saferpedia.eu, care include definiții și resurse despre siguranța pe Internet și alți termeni privind utilizarea calculatorului, Internetului și tehnologiilor mobile. Enciclopedia este realizată în limba română și va fi dezvoltată în mai multe versiuni lingvistice (engleză, franceză, germană etc.), astfel reprezentanții centrelor europene pentru siguranța pe internet sau alți editori voluntari vor putea să acceseze și să posteze definiții în limba lor.

Rolul voluntarilor în informarea copiilor, părinților și profesorilor

Un important rol în evoluția proiectului în România îl are grupul de voluntari Sigur.info, adevărați experți în folosirea calculatorului. Pentru pregătirea acestora au fost organizate șase cursuri de pregătire: în Iași, Oradea, Timișoara și trei în București, la care au participat peste 70 de voluntari. Cursul constă în două zile susținute de specialiști Salvați Copiii, în care sunt dezbătute teme diverse, precum siguranța online a utilizatorilor de Internet, resursele online de informare, drepturile copilului, metode de explicare a noțiunilor de bază pentru părinți sau cadre didactice, elemente de securitate a sistemelor informatice, pregătindu-i astfel pe tinerii voluntari cu informații pe care ei le transmit apoi în cadrul sesiunilor de informare din școli și licee. Prezentările combină aspecte teoretice cu jocuri tematice și studii de caz, fiind adaptate grupului țintă avut în vedere: copii, adolescenți, părinți sau profesori.

Pentru grupurile mai mici de voluntari din orașele Suceava și Craiova au fost organizate teleconferințe de pregătire în vederea susținerii campaniilor stradale de informare.

O sesiune de informare susținută de voluntari în școli durează o oră, obiectivul acesteia fiind transmiterea principiilor unei utilizări în siguranță a Internetului. Voluntarii pun un accent deosebit pe organizarea orei de informare ca dezbatere, caracterul interactiv permițând copiilor, părinților și cadrelor didactice să participe în mod real cu opinii și întrebări privind modul de comunicare online sau prin telefonul mobil. Materialele de informare pe care le folosim sunt broșurile Sigur.info, ghiduri ale partenerilor, materiale video, site-uri dedicate acestei teme etc.

„Nici nu știți cât de necesare sunt aceste sesiuni de informare. Sunt profesoară de peste 30 de ani și am format multe generații de copii, dar acum, mai mult ca niciodată, este nevoie să educăm copiii și tinerii cu privire la modalități de utilizare în siguranță a internetului. Vă doresc mult succes și vă aștept și la celelalte clase la care predau!” – cadru didactic, 51 ani

Sesiunile de informare nu se încheie odată cu terminarea anului școlar. Voluntarii Sigur.info au susținut sesiuni de informare pe parcursul verii în locații centrale și în parcurile din cinci orașe mari din țară (București, Constanța, Oradea, Craiova și Suceava), atenția lor fiind îndreptată asupra adulților între 30 și 50 de ani (potențiali părinți). La sfârșitul lunii iulie 2009, voluntarii au informat familiile venite pe litoral în județul Constanța.

Între 29 iulie și 28 august 2009, un grup de 7 voluntari au organizat o caravană Sigur.info de informare, în 14 localități din județul Iași, pentru 380 de copii și 140 de adulți. Filiala Salvați Copiii Iași a fost sprijinită de Biblioteca Municipală „Gheorghe Asachi” și librăriile publice locale care au pus la dispoziție spațiile pentru desfășurarea activităților și de asemenea au ajutat la atragerea unui public format din copii, părinți și profesori.

În total, tinerii voluntari implicați au informat în școli, în mod direct, peste 4000 de copii, utilizatori ai Internetului, 140 de profesori și, în cadrul campaniilor stradale, peste 4500 de adulți.

Crezi că putem aduce o îmbunătățire a situației siguranței pe internet prin acest proiect în rândul copiilor?

Voluntară (16 ani): Dacă la început aveam dubii, acum sunt convinsă de acest lucru. Am înțeles că dacă nu faci ceva concret pentru schimbare și doar “teoretizezi” și cochetezi cu ideile tale revoluționare, lucrurile ajung chiar mai rău prin neimplicarea celor capabili. Am înțeles că din 100 de oameni 10 sau poate mai mulți vor fi cu adevărat interesați de cele transmise de campanie, iar pentru mine este mai mult decât nimic. Acest mai mult contează foarte mult.

Componenta Helpline a proiectului Sigur.info a devenit funcțională începând cu luna mai a anului 2009. Scopul acestui serviciu este de a pune la dispoziția publicului, copiilor, tinerilor și adulților interesați diverse instrumente de contactare, cu păstrarea confidențialității oricărui tip de mesaj, și de a oferi consiliere când aceștia se confruntă cu riscuri legate de utilizarea Internetului și a telefonului mobil sau cu probleme tehnice. De asemenea, prin acest serviciu pot fi preluate sesizări privind încălcări online ale legii care, în funcție de gravitatea lor, pot fi retransmise serviciului de Hotline.

Comisia Europeană consideră că această componentă este absolut necesară dacă ținem seama de larga răspândire a tehnologiilor de comunicare online și de lipsa unei cunoașteri și monitorizări adecvate din partea părinților sau educatorilor asupra modului în care copiii interacționează cu mediul online și instrumentele de comunicare specifice, aceștia putându-se afla în situații de risc (conținut ilegal sau dăunător, amenințare sau hărțuire, divulgarea de date personale).

Localizat pe portalul www.sigur.info, Helpline-ul oferă utilizatorilor patru mijloace de a contacta operatorii: a) telefon : 004 0744 300 476 (luni - vineri: 11.00 -15.00); b) două platforme de chat : *YahooMessenger* și *Meebo* (luni - vineri: 10.00 – 16.00); e-mail: helpline@sigur.info ; forum: www.forum.sigur.info

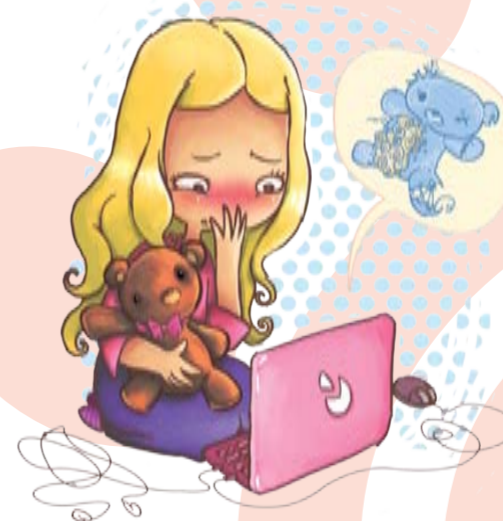
Apelurile sunt preluate de coordonatorul Helpline și operator, asigurând o acoperire totală a problemelor și un răspuns rapid. Soluțiile oferite pot fi:

- 1) **consiliere telefonică sau prin chat** ce asigură o informare generală sau specifică situației semnalate, privind riscurile online, site-urile indicate pentru anumite categorii de vârstă sau cele care trebuie evitate,
- 2) **consiliere psihologică** (prin îndrumare către specialiștii centrelor de consiliere Salvați Copiii) pentru cazurile care necesită o intervenție specializată,
- 3) **consiliere tehnică** privind dificultățile în folosirea calculatorului și a telefonului mobil,
- 4) **consiliere juridică** privind legislația și demersurile legale posibile, cu sprijinul departamentului juridic al organizației,
- 5) **informare generală** privind programul Sigur.info, activitățile în curs sau cele planificate, partener.
- 6) **redirecționare către specialiști sau autorități competente** pentru probleme complexe care se află în responsabilitatea acestora, privind telefonie mobilă, accesul la Internet, alte situații privind educația școlară sau protecția copilului.

Concluzii

Activitatea din primul an al proiectului a permis conturarea unor concluzii generale privind situațiile problematice întâmpinate pe Internet, în România. Prin urmare, statisticile reflectă că cea mai întâlnită situație neplăcută pentru copii e reprezentată de cyberbullying (hărțuirea în mediul online), căreia îi cad victime mai ales fetele cu vârste cuprinse între 14 și 18 ani. Cauza o reprezintă neglijența privind postarea datelor personale pe diferite site-uri, în special cele de socializare. Faptul că pozele și informațiile publicate de către copii nu sunt protejate prin setările de confidențialitate favorizează calomnierea, hărțuirea și uneori chiar șantajarea acestora de către răuvoitori. Demn de remarcat este că majoritatea conflictelor care folosesc Internetul ca mediu de desfășurare sunt continuări ale unor dispute săvârșite în viața reală. De asemenea, a fost evidentă și reticența copiilor de a discuta cu părinții problemele delicate întâmpinate pe Internet. Pornind de la această constatare, Salvați Copiii va continua să încurajeze dialogul dintre copii și părinți, comunicarea fiind soluția optimă pentru rezolvarea situațiilor de risc apărute pe Internet.

Problemă	Chat	Telefon	E-mail	Forum	Total
Cyberbullying	30	1	16	11	58
Furt de date	16	0	18	14	48
Șantaj	2	0	0	0	2
Fraude	2	0	1	0	3
Glume	20	1	0	0	21
Conținut ilegal (pornografie, violență)	11	0	10	20	41
Altele	25	9	9	7	50
TOTAL					223

Studii de caz

Maria (17 ani) are un cont pe o rețea socială. Într-o seară este abordată pe această rețea de către o persoană care pare interesată de profilul ei și de mica afacere cu bijuterii promovată pe blog-ul propriu. Pretinde că o poate ajuta cu promovarea și în felul acesta îi câștigă încrederea.

Ea începe să îi povestească despre ce face la școală și îi vorbește despre un profesor care a ajutat-o mult. Tânărul îi jignește pe respectivul profesor pretinzând că îl cunoaște și că a avut relații și cu alte tinere. Maria îi ia apărarea și alege să încheie discuția.

A doua zi, vede pe blog-ul lui respectiva convorbire "cosmetizată" și pare că ea este cea care își jignește profesorul și colegii, și, în afara de acest lucru, apar poza sa, toate datele sale personale și adresa blog-ului ei. Hărțuirea continuă și respectiva conversație ajunge și pe un site destul de vizitat. Maria încearcă să îl convingă pe respectivul individ să ștergă acele posturi.

Consiliere Helpline:

În cazul de față s-a acordat consiliere psihologică și s-au analizat posibilitățile legale pentru a elimina conținutul online nedorit. Au fost trimise emailuri către administratorul site-ului și către persoana vinovată de hărțuire. Întrucât aceasta din urmă nu a răspuns cererii, ne-am adresat Agenției pentru Protecția Datelor Personale. La insistențele consilierilor Helpline, proprietarul site-ului respectiv a mutat conținutul la altă adresă web, iar în final a șters postările defăimătoare.

„Acum ceva timp am descoperit că pozele mele de pe Hi5, în care eu eram îmbrăcată mai sumar, au ajuns pe un site de matrimoniale. De atunci, primesc telefoane în miezul nopții de la diverși oameni dubioși, și nu știu cum să opresc chestia asta. Poate doar să îmi schimb numărul de telefon. E foarte deranjant, mai ales că acum mă pregătesc să intru în "câmpul muncii", cum s-ar spune, și mi-e teamă ca viitorii mei șefi să nu dea peste acele poze cu mine.” Andreea (18 ani)

Consiliere Helpline:

Pentru a limita problemele, Andreea a fost sfătuită să își protejeze imediat profilul Hi5, folosind setările de securitate și să scoată pozele respective din album, inclusiv datele de identificare(adresă, telefon). Pasul următor a fost să identificăm administratorul site-ului de matrimoniale și să apelăm la el pentru a elimina de pe site contul fals creat în numele ei. Din fericire, administratorul a fost receptiv, astfel că acel cont a fost șters. Pentru a limita situațiile abuzive, s-a sugerat schimbarea numărului de telefon.

Hotline-ul reprezintă componenta de raportare dezvoltată de asociația FOCUS în cadrul programului "Sigur.Info", acționând ca un punct civil de contact, care primește și gestionează sesizările referitoare la materiale de pe internet, având caracter ilegal sau dăunător copiilor.

Pentru ca utilizatorii Internetului să poată accesa informațiile necesare unei raportări pertinente a fost creat site-ul www.safernet.ro care detaliază modalitățile de raportare (formular electronic, telefon, fax, mail, adresă postală) și, în plus, informează publicul asupra unor structuri internaționale cu același domeniu de activitate oferind date privind practici internaționale în domeniu, statistici, glosar de termeni etc. Acest site funcționează prin intermediul unei baze de date care înregistrează toate raportările făcute online, începând de la momentul primirii sesizării până la încheierea cazului și care oferă rapoarte statistice.

Din punct de vedere **metodologic**, au fost definitivare două documente ce constituie fundamentul existenței Hotline-ului:

Protocolul de colaborare cu Inspectoratul General al Poliției Române (IGPR) care include principalele responsabilități ale celor două părți implicate, detalii legate de soluționarea sesizărilor primite de Hotline și aspecte privind confidențialitatea informației, protejarea datelor cu caracter personal etc.

Manualul de proceduri de lucru necesar pentru buna desfășurare a activității Hotline-ului, care include reglementările interne de organizare și funcționare și detaliază modul în care este instrumentată sesizarea primită.

Obiectivele specifice sunt:

- raportarea materialelor și a activităților ilegale și periculoase prezente la nivelul internetului, în vederea reducerii circulației acestora.
- colectarea, înregistrarea și direcționarea către instituțiile abilitate a sesizările vizând exploatarea copiilor în materialele cu caracter obscen sau pornografic;
- informarea utilizatorilor de internet asupra scopului hotline-ului și modalitatea în care acesta poate fi contactat;
- rezolvarea rapidă a plângerile primite, în acord cu metodologia de lucru elaborată în cooperare cu autoritățile responsabile.
- comunicarea activă cu alți membri ai rețelei în vederea identificării conținutului ilegal
- cooperarea cu alți actori relevanți (ex.: asociații de internet, provideri de internet, autorități legale, media) din țară și din Europa.

ZIUA SIGURANȚEI PE INTERNET

Ziua Siguranței pe Internet este un eveniment inițiat și susținut de Comisia Europeană și care se desfășoară în fiecare an în februarie, având ca scop promovarea utilizării în lume a tehnologiei online și a telefoanelor mobile într-un mod mai sigur și mai responsabil, în special în rândul copiilor și al adolescenților. Sub patronajul lui **Viviane Reding, Comisarul European pentru Societatea Informațională**, Ziua Siguranței pe Internet a înregistrat, la nivel mondial, în 10 februarie 2009, o participare foarte largă: peste 65 de țări.

În România, Ziua Siguranței pe Internet 2009 a reprezentat momentul oportun pentru inaugurarea a două evenimente: lansarea oficială a programului național Sigur.info și desemnarea câștigătorilor concursului național „**Familia mea Internaută**” Concursul s-a adresat copiilor și tinerilor între 6 și 19 ani care au participat cu proiecte multimedia (prezentări, desene, animații, filmulețe) în care au ilustrat relația copii - părinți față de utilizarea în siguranță a Internet-ului în familie. Competiția a fost deschisă școlilor, cluburilor de tineret, copiii putând participa individual sau în echipă, pe trei categorii de vârstă. Invitați speciali au fost membrii echipei câștigătoare a concursului european **Surf the Net – Think Privacy**, organizat de Școala Europeană și sprijinită financiar de Microsoft.

La eveniment au participat reprezentanți ai **Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTSI) – doamna Liliana Preoteasa - Director General, Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale (MCSI) - dl. Marius Fecioru, Secretar de Stat, Inspectoratului General al Poliției Române (IGPR) - dl. Comisar Mihai Ungureanu.**

Sponsorii (**Microsoft, Orange, Vodafone, Cosmote, UPC, ECDL, Livigent, Amplusnet**) s-au implicat substanțial în lansarea programului Sigur.info, au făcut parte din juriul care a desemnat câștigătorii competiției și au oferit premii copiilor (laptop-uri, imprimante, telefoane, webcam, softuri Encarta, software educațional pentru acasă și școală și dispozitive pentru un acces mai ușor la internet etc.).

Lansarea oficială a proiectului a avut o acoperire media deosebită, evenimentul fiind difuzat pe șapte canale TV: **TVR1, TVR2, Pro TV, Prima TV, Național TV, The Money Channel, Praetch TV** și la 3 posturi de radio: **Radio România Internațional, Radio România Actualități și Itsy Bitsy.**

Cu sprijinul agenției de relații publice McCann PR, am încheiat parteneriate televiziunile TVR, Prima TV, Național TV, Realitatea TV, Euforia, Romantica, UTV și MediaPro, pentru difuzarea cele două spoturi TV. Și-au mai arătat interesul de a participa la promovarea proiectului o serie de reviste adresându-se unei game variate de cititori, de la adolescenți până la specialiști IT: Popcorn, Ce se întâmplă, Doctore?, Connect, Chip, Level și PC World.

Teatrul de păpuși pentru copii – 1 iunie 2009

Evenimentul a fost organizat cu ocazia Zilei Copilului, la teatrul de păpuși Ion Creangă din București. Microsoft, Salvați Copiii și FOCUS au adunat peste 100 de copii din familii dezavantajate. Copiii s-au bucurat de sceneta Scufița Roșie, iar după finalizarea acesteia au participat la scurte sesiuni de informări susținute de organizatori în colaborare cu ofițerii de poliție din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române - Direcția de Combatere a Criminalității Organizate.

Tabăra tematică privind drepturile copilului - Arbănași

În perioada 25 iunie – 1 iulie 2009, în Arbănași, județul Buzău, Salvați Copiii România a organizat o tabără având ca principale teme „drepturile copilului” și „lupta împotriva violenței”. Au participat 120 de copii cu vârste între 9 și 17 ani, printre care s-au regăsit câștigătorii concursului național din București desfășurat în perioada 20 noiembrie 2008 – 1 iulie 2009. În tabără au fost de asemenea invitați și copii din centrele educaționale și din cele de refugiați, pentru copii exploatați prin muncă precum și voluntarii activi. Programul s-a desfășurat sub forma unor workshop-uri având ca principale obiective diseminarea informației relevante despre violență cu precădere cea care vizează violența pe Internet. Participanții au elaborat propuneri pentru proceduri de reglementare a violenței, precum și ajustarea regulamentului școlar din perspectiva drepturilor copilului, regulament ce va fi implementat în școlile lor.

Forumul național al copiilor și tinerilor - 2009

În data de 9 iunie, Salvați Copiii a organizat la Muzeul George Enescu sesiunea de dezbateri care a încheiat Forumul Național, desfășurat în perioada 6-9 iunie în București. Forumul a reunit 80 de copii din 14 județe și București, cu vârste cuprinse între 13 și 18 ani, provenind din medii diferite (copii care frecventează învățământul de masă, copii care frecventează forme alternative de învățământ, copii rromi, copii refugiați, copii din familii defavorizate, copii confrunțați cu probleme de sănătate). Participanții au fost împărțiți în 6 ateliere de lucru moderate de voluntari Salvați Copiii cu experiență, asistați de către un specialist. Una dintre temele dezbătute a utilizarea în siguranță a Internetului.

La finalul zilelor de lucru, participanții și-au concretizat propunerile sub formă de proiecte, proiecte ce au fost aduse de către reprezentanții fiecărui grup în fața autorităților, în cadrul sesiunii finale de dezbateri din data de 9 iunie, pentru a fi demarate în parteneriat. Printre ideile care au fost preluate de echipa Sigur.info se numără: introducerea unui buton universal **“Raportează abuzul”** pe toate site-urile românești, care să redirecționeze utilizatorul către Hotline-ul Sigur.info; introducerea în programa școlară a noțiunilor elementare de utilizare a Internetului și a metodelor de protecție; crearea unui blog/site în care copiii să își poată scrie experiențele plăcute și neplăcute pe care le-au avut navigând pe Internet.

Școala de vară pentru voluntari “Sigur.info navighează în perimetrul verde - Ighiu

Programul de promovare a siguranței online Sigur.info inițiată de Salvați Copiii ca parte a programului european „Safer Internet”, și-a încheiat activitatea, pentru primul an de program, prin Școala de vară organizată alături de **Kaspersky Lab România**, în localitatea Ighiu din județul Alba. Intitulată **“Sigur.info navighează în perimetrul verde”**, aceasta a fost dedicată celor mai activi voluntari Salvați Copiii din București, Iași, Timișoara, Oradea, Suceava și Craiova, care s-au făcut remarcăți în urma implicării lor în acțiunile de informare din cadrul programului. Activitatea de formare s-a desfășurat între 31 august și 6 septembrie sub forma unor workshop-uri susținute atât de reprezentanți Salvați Copiii, cât și de specialiștii companiei Kaspersky Lab. Principalele teme de discuție au fost: mediul online, siguranța navigării pe internet, rețelele sociale, dependența de internet și jocurile online, „amenințările reale din lumea virtuală”, precum și “proiectul” ca metodă de organizare și concretizare a inițiativelor. Aceste activități interactive au avut rolul de a-i pregăti și familiariza pe voluntari cu cele mai importante noțiuni referitoare la securitatea informatică și la metodele de protecție în lumea virtuală.

Pe toată durata workshop-urilor, voluntarii au fost implicați în discuții active, au dezbătut studii de caz și, în final, și-au exersat creativitatea și originalitatea prin elaborarea unor proiecte de echipă, premiate, la sfârșitul taberei, de către Microsoft. Proiectul câștigător **“Ajută-i pe ceilalți să se conecteze!”** urmărește pregătirea de către voluntarii din București a unui grup de 6-8 copii din școlile și liceele în care ei susțin orele de informare, pe baza unui suport de curs propriu. În paralel, cel puțin 45 de copii, care provin din medii defavorizate și care nu au avut acces la calculator și Internet, vor fi selectați pentru a beneficia de 10 ore de inițiere în utilizarea noilor tehnologii în laboratoarele de informatică din două licee din București. Orele vor fi susținute integral de copiii pregătiți suplimentar de către voluntari, cu sprijinul acestora și se vor încheia cu o evaluare finală, premiată cu diplome și cadouri oferite de Salvați Copiii și de sponsori. Începând din 2010, acest mini-proiect va deveni o componentă permanentă a programului național Sigur.info și va fi multiplicat în alte orașe.

Impactul programului Sigur.info

Campania de promovare a regulilor de utilizare în siguranță a Internetului și a telefonului mobil, a suscitât interes în special din partea copiilor și adolescenților, dornici să afle mai multe cu privire la tehnologiile moderne de comunicare și informare. Feedback-ul primit prin intermediul Helpline, referitor la site, postere, campanie și mesaj, vizitatorii site-ului Sigur.info, solicitările pentru interviuri radio și TV, articolele de presă, demonstrează notorietatea crescută pe care proiectul a câștigat-o de-a lungul anului 2009.

Pe plan educațional, parteneriatele încheiate cu instituțiile de învățământ având ca scop susținerea sesiunilor de informare, precum și implicarea a sute de profesori din toată țara în diseminarea principiilor navigării sigure pe Internet au contribuit la ridicarea gradului de conștientizare și asumarea principiilor siguranței pe Internet în rândul copiilor. Planificata introducere a unor lecții de siguranță pe Internet în școli, în colaborare cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, va spori acest impact asupra grupurilor-țintă. Un alt rezultat asupra modificării politicilor publice a fost atins prin introducerea și modificarea unor articole (privind abuzul sexual asupra copiilor, grooming, pornografia infantilă) din Noul Cod Penal care va intra în vigoare în 2010.

Privind consilierea copiilor, considerăm că demararea serviciului de Helpline în mai 2009 a avut ca efect definirea acestuia ca punctul major de referință în mediul românesc, în cazul problemelor și situațiilor neplăcute regăsite pe Internet. Astfel, Helpline.Sigur.info a devenit punct unic de raportare și informare privind siguranța navigării pe Internet.

Nu în ultimul rând, din punct de vedere al implicării efective a grupurilor țintă, impactul proiectului Sigur.info asupra acestora a fost evident, dovadă fiind creșterea numărului de persoane interesate, din rândul elevilor și profesorilor, de activitatea de voluntariat în cadrul proiectului și de modalitățile prin care pot să se implice atât offline (în cadrul sesiunilor de informare) cât și online (pe Forum).

Parteneri - membri ai Comitetului Consultativ

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului joacă un rol esențial în sprijinirea tuturor activităților care implică școli, inspectoratele școlare și alte structuri de învățământ. De asemenea, MECTS este partenerul central pentru definirea și implementarea în curriculumul școlar a unor sesiuni de informare privind siguranța copiilor pe Internet.

Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale are rolul de a crea premisele trecerii la Societatea Informațională în România, luând în considerare aspectele privind siguranța și securitatea utilizării sistemelor informatice conectate la Internet.

Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) e instituția care aplică politicile naționale privind comunicațiile electronice, radio și audiovizuale, echipamentele electronice și serviciile poștale. Contribuția ANCOM este decisivă pentru rezolvarea sesizărilor primite de Helpline.

Autoritatea Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului (ANPFDC). Acoperind domeniile de protecție și promovare a drepturilor copilului, ANPFDC sprijină programul Sigur.info prin retransmiterea mesajelor privind siguranța online a copiilor către specialiștii și copiii din sistemul național de protecție.

Inspectoratul General al Poliției Române cuprinde Serviciul de combatere a Criminalității Informatice specializat în lupta împotriva infracțiunilor comise prin sistemele informatice, incluzând și pornografia infantile pe Internet. Acest serviciu poate prelua sesizările adresate Hotline-ului.

Asociația Națională a Internet Service Providerilor (ANISP) reprezintă o organizație profesională neguvernamentală non-profit al cărei rol, în cadrul programului Sigur.info, este de a facilita informarea membrilor săi cu privire la necesitatea protecției copiilor împotriva riscurilor online.

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială din cadrul Universității București reprezintă principalul partener în stabilirea metodologiilor adecvate de evaluare și în realizarea cercetărilor prevăzute de program.

Microsoft România este partener al programului Sigur.info încă din primele săptămâni de derulare. Pe lângă susținerea financiară a unor activități în care au fost implicați copiii (forumuri, tabere, premii, participări ale copiilor la evenimente), Microsoft continuă eforturile de comunicare cu copiii, părinții, profesorii privind resursele educaționale disponibile (cel mai important fiind serviciul de instruire online „Tineri în siguranță pe Internet”). La fiecare ediție a Zilei Siguranței pe Internet, cele 23 de filiale Microsoft din Europa a organizat activități de voluntariat ale angajaților.

Cosmote oferă servicii de telecomunicații, telefonie mobilă și de Internet. Cosmote a editat o broșură pentru copii privind siguranța pe Internet, utilizată în cadrul sesiunilor de informare de către voluntarii Salvați Copiii. La Întâlnirea Regională Insafe organizată la Madrid în iunie 2009, Cosmote România a participat cu un reprezentant, demonstrând interesul acestei companii de a integra în strategia sa conceptul de siguranță și informare privind utilizarea conexiunii la Internet a dispozitivelor mobile. Cosmote a contribuit la premiarea câștigătorilor concursului național „Familia mea Internaută”.

UPC (Liberty Global) – Navigarea Internetului în siguranță e una din preocupările fundamentale ale UPC privind investițiile în programe sociale la nivel european. UPC a participat ca sponsor la Ziua Siguranței pe Internet 2009, oferind premii substanțiale pentru echipele câștigătoare. UPC Broadband este, la nivel european, sponsorul Gold al Zilei Europene a Siguranței pe Internet.

Orange România este primul operator de telefonie mobilă care s-a implicat în proiectul Safer Internet Plus încă din anul 2007. Ghidul practic creat de Orange conține sfaturi utile pentru folosirea în siguranță a telefonului mobil, atât de către adulți, cât și de către copii, și este folosită de către voluntari în cadrul sesiunilor informative. Orange a fost unul din sponsorii Zilei Siguranței pe Internet 2009.

Vodafone România s-a implicat în programul național „Sigur.info” și în sponsorizarea cu premii a concursului „Familia mea Internaută”, considerând că siguranța copiilor și a tinerilor pe Internet este una dintre componentele prioritare ale programului nostru de responsabilitate corporativă.

Permisul European de Conducere a Computerului (ECDL). Securitatea informațională reprezintă o abordare importantă într-o lume cucerită din ce în

ce mai mult de către Internet, iar ECDL sprijină utilizarea calculatorului într-o manieră eficientă și responsabilă. ECDL România a premiat câștigătorii concursului „Familia mea Internaută”.

Livigent este dezvoltat și oferit de către RnD Software, furnizor de soluții inovative destinate controlului, filtrării și monitorizării traficului și conținutului pe Internet. În cadrul programului Sigur.info, Livigent a premiat trei școli cu echipamente IT speciale de filtrare web (hardware și software) concepute pentru a asigura securitatea fluxului de date în laboratoarele de informatică ale școlilor.

Amplusnet dezvoltă soluții software care vizează siguranța pe Internet (Junior Protect), destinat părinților, profesorilor și celor interesați de protejarea copiilor față de riscurile la care se pot expune folosind calculatorul. Pentru concursul „Familia mea Internaută”, a oferit software de control parental gratuit pentru toți cei premiați, cât și pentru profesorii și părinții lor.

Kaspersky Lab – este o companie de software privind securitatea calculatorului care s-a alăturat proiectului în vara lui 2009, prin sponsorizarea taberei tematice pentru voluntari: Sigur.info navighează în Perimetrul Verde. Colaborarea a continuat printr-o participare comună la Târgul Educațional București și în cadrul Zilelor Biz, reprezentanții săi fiind activi și în cadrul sesiunilor de informări pentru părinți și profesori.

Alți parteneri:

Publicațiile Connect, CHIP, Ce se întâmplă, doctore?, PC World, Gândul, Popcorn, SuperBebe, IdealDecor, Level.

Site-uri: www.genium.ro, www.Kappa.ro, www.regieLive.ro, www.Laptopuri-leftine.ro, www.donationline.ro, www.ejobs.ro, www.genium.ro, www.smartnetbook.ro, www.didactic.ro, www.stealthsettings.com, www.filmeonline.org, www.acasa.ro, www.telportal.ro, www.alege.net, www.emobil.ro, www.pcforum.ro, www.mihaibendeac.ro, www.nou-nascuti.ro, www.sarcina-nasterea.ro, www.scoala-parintilor.ro, www.citatepedia.ro

Televiziuni:

Sigur.info este un program finanțat de **Comisia Europeană** și inițiat de consorțiul format din Organizația Salvați Copii, Positive Media și Focus – Centrul Român pentru Copii Dispăruți și Exploatați Sexual.

Sigur.info promovează utilizarea de către copii, în condiții de mai mare siguranță, a calculatorului, telefonului mobil și Internetului și are în structura sa trei componente:

- 1. Awareness** – acțiuni de conștientizare și educare privind avantajele utilizării noilor tehnologii de comunicare și măsurile de prevenire a riscurilor existente pe Internet;
- 2. HelpLine** – activități de informare permanentă pentru copii, părinți și profesori;
- 3. HotLine** – raportarea conținutului ilegal către autorități.

Sigur.info reprezintă Centrul român de informare și conștientizare privind siguranța online pentru copii, membru al rețelelor europene Insafe și Inhope.

Organizația Salvați Copiii - coordonator național

Tel: +40 21 3166176
www.salvaticopiii.ro
rosc@salvaticopiii.ro

Positive Media

Tel: +40 753 847 796
www.positivemedia.ro
office@positivemedia.ro

**Focus – Centrul Român pentru
Copii Dispăruți și Exploatați Sexual**

Tel: +40 21 3103116
www.copiidisparuti.ro
focus@copiidisparuti.ro

www.sigur.info

 insafe

 inhope.
a secol Internetului din 1988

Campania Sigur.info a fost realizată cu sprijinul **MCCANN ERICKSON**

Ministerul Educației,
Cercetării, Tineretului și Sportului
Ministerul Comunicațiilor
și Societății Informaționale
Ministerul Muncii, Familiei
și Protecției Sociale

Inspectoratul General
al Poliției Române

vodafone

orange

COSMOTE
Alături de tine

upc

LIVIGENT

FUNDAȚIA NADIA COMĂNECI

Facultatea de sociologie
și asistență socială

ECDL ROMANIA

AMPLUS
ROMANIA AND BEYOND

NET